

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 14CoE/293/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7815204504
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zdenka Kohútová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7815204504.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Kohútovej a členov senátu Mgr. Márie Hlaváčovej a JUDr. Romana Rizmana v exekučnej veci oprávneného: PRO CIVITAS s.r.o., Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 45 869 464, zastúpeného advokátkou JUDr. Veronikou Kubrikovou PhD., Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 42 174 716, proti povinnému: U. Q., W.. XX.XX.XXXX, J. XXX, XXX XX T.K., M..Č.. XXX XX V. M. XXX, o vymoženie 2.452,71 eur s príslušenstvom, vedenej súdnou exekútkou Mgr. Janou Virličovou, Exekútorický úrad Bratislava, Vajnorská 100/A, Bratislava, pod EX 616/2015, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava zo dňa 2.9.2015 č.k. 10Er/412/2015-43 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

Stranám sporu n e p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením žiadosť súdnej exekútky Mgr. Jany Virličovej, Exekútorický úrad so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že dňa 28.4.2015 bola súdu prvej inštancie doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh oprávneného na vykonanie exekúcie a exekučný titul, ktorým je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. IA-C/0713/0323 zo dňa 30.4.2014. Rozhodcovský rozsudok bol podľa jeho odôvodnenia vydaný na základe zmluvy o úvere uzavretej dňa 28.3.2011 medzi právnym predchodcom oprávneného (Poštová banka, a.s.) a povinným. Podľa tejto zmluvy bol povinnému poskytnutý úver. Právomoc rozhodcovského súdu - rozhodcu na rozhodovanie predmetného sporu bola daná v zmysle článku 10 bod 10.2. všeobecných obchodných podmienok (VOP) - rozhodcovská doložka. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 243d ods. 1, 2, § 44 ods. 2, 3, § 41 ods. 2 písm. d/, § 36 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“), § 44 ods. 1, § 45 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, § 1 ods. 2, § 2 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a pôžičkách, § 52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 1, 4 písm. r/, 5, § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a uviedol, že úver poskytnutý povinnému na základe zmluvy o úvere uzavretej medzi právnym predchodcom oprávneného Poštovou bankou, a.s., Bratislava ako veriteľom a povinným ako dlžníkom je spotrebiteľským úverom. V bode 10.2. sa nachádzala rozhodcovská doložka, ktorú súd prvej inštancie považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Uviedol, že rozhodcovská doložka bola súčasťou formulárovej zmluvy, ktorej znenie spotrebiteľ ovplyvniť nemohol, podmienky v nej obsiahnuté si osobitne nevyjednal a nemal možnosť ovplyvniť obsah rozhodcovskej doložky aj vzhľadom na jej splynutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Už vzhľadom k tejto skutočnosti považoval súd prvej inštancie rozhodcovskú doložku za neprijateľnú, pretože nebola spotrebiteľom osobitne vyjednaná. Okrem toho nútila spotrebiteľa v prípade sporu podrobiť sa výlučne rozhodcovskému konaniu, čím

mu bola odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom. Tým rozhodcovská doložka spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Na základe uvedeného súd prvej inštancie posúdil predmetnú rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá je neplatná, v dôsledku čoho rozhodcovský rozsudok vydaný rozhodcovským súdom, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodnúť, nie je spôsobilým exekučným titulom, a preto žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Po právoplatnosti tohto uznesenia súd prvého stupňa rozhodne o zastavení exekučného konania.

3. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil a súdnemu exekútorovi udelil poverenie na vykonanie exekúcie, alebo aby napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolanie oprávnený odôvodnil dôvodmi podľa § 205 ods. 2 písm. a/, písm. d/, písm. f/ a písm. e/ a § 221 ods. 1 písm. d/, písm. f/ a písm. h/ O. s. p. Oprávnený uviedol, že exekučný súd prekročil zákonné limity pre skúmanie žiadosti o vydanie poverenia, keď skúmal iné listiny ako pripúšťa výslovné znenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku; tvrdil, že súd prvej inštancie prekročil zákonné limity pre skúmanie exekučného titulu podľa § 45 ods. 1 a 2 Zákona o rozhodcovskom konaní a prekážky rozsúdenej veci, a to skúmaním rozhodcovskej doložky; zdôraznil, že súd prvej inštancie nesprávnou aplikáciou právnych predpisov vylúčil možnosť riešiť spory podľa Zákona o rozhodcovskom konaní, keď neprihliadol na povinnosť pôvodného veriteľa postupovať podľa § 93b Zákona o bankách; uviedol, že exekučný súd nesprávne aplikoval § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, porušil § 153 ods. 1 O. s. p., v napadnutom rozhodnutí absentujú akékoľvek dôkazy pre právne závery v ňom uvedené a pre rozhodnutie vo veci; zastával názor, že súd prvej inštancie konštruoval nový skutkový stav bez účasti oprávneného, keďže pri skúmaní žiadosti o udelenie poverenia vykonával samostatne nové dokazovanie skutkového stavu a odňal mu možnosť vyjadriť sa k vykonaným dôkazom a skutkovému stavu; vytýkal súdu prvej inštancie nesprávnu aplikáciu sekundárneho práva Európskej únie v horizontálnych vzťahoch a judikatúry Európskeho súdneho dvora; tvrdil, že súd prvej inštancie porušil právnú istotu a legitímne očakávania a s poukazom na rozhodnutia všeobecných súdov uviedol, že exekučné súdy v skutkovo a právne obdobných veciach poverenie vydajú aj zamietajú a zastával názor, že exekučný súd neprimerane zvýhodňuje povinného na základe jeho postavenia. Oprávnený na podporu svojej argumentácie citoval z rozhodnutí všeobecných súdov a Ústavného súdu SR a zdôraznil, že exekučný súd svojim postupom znemožnil oprávnenému uplatniť svoje právo priznané exekučným titulom, ktorého účinky sa v zásade zhodujú s účinkami právoplatného rozsudku. Uviedol tiež, že Rozhodcovská, arbitrážna a mediačná, a.s. ako zriaďovateľ rozhodcovského súdu, ktorý vydal exekučný titul, je členom záujmového združenia Rozhodcovská a mediačná, a.s. zapísaného v zozname stálych rozhodcovských súdov, ktorý vedie Ministerstvo spravodlivosti SR a je držiteľom povolenia rozhodovať spotrebiteľské spory v súlade s § 73 ods. 5 Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.

4. Súdna exekútorka a povinný sa k odvolaniu oprávneného nevyjadrili, odvolanie bolo doručené súdnej exekútorke dňa 27.1.2016 a povinnému dňa 27.1.2016.

5. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok ďalej len „C.s.p.“) po zistení, že odvolanie podal oprávnený v zákonnej lehote, prejednal odvolanie podľa § 379, § 380 C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania, pretože nejde o také odvolanie, na prejednanie ktorého je podľa § 385 C.s.p. potrebné nariadiť pojednávanie a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

6. Podľa § 387 ods. 2 C.s.p. odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia, na doplnenie jeho odôvodnenia a k odvolaniu oprávneného odvolací súd uvádza nasledovné:

7. V prejednávanej veci je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok vydaný Stálym rozhodcovským súdom pri Rozhodcovskej, arbitrážnej a mediačnej, a.s., Bratislava sp. zn. IA-C/0713/0323 zo dňa 30.4.2014, ktorým bolo povinnému uložené zaplatiť právnomu predchodcovi oprávneného 2.452,71 eura s príslušenstvom. Právomoc rozhodcovského súdu vo veci konať a vydať predmetný rozsudok zakladala rozhodcovská doložka uvedená v článku 10 bod 10.2.2. všeobecných obchodných podmienkach pre úver, ktoré tvoria súčasť hlavnej zmluvy uzatvorenej medzi právny predchodcom oprávneného a povinným.

8. Podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučného poriadku) súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul; ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúma. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

9. V citovanom ustanovení je vyjadrená zodpovednosť exekučného súdu za vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, pretože poverenie môže vydať len vtedy, ak žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul sú v súlade so zákonom. Len súlad všetkých troch uvedených písomností so zákonom umožňuje poverenie udeliť, nesúlad i len jednej z nich udelenie poverenia vylučuje.

10. Vychádzajúc z právnej úpravy obsiahnutej v Exekučnom poriadku je zrejmé, že povinnosťou exekučného súdu je dôsledne skúmať, či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie, a to v každom štádiu vedenia exekúcie, na návrh účastníka konania, alebo aj bez takéhoto návrhu a v prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu, musí na zistenie nezákonnosti vedenia exekúcie aj primerane procesne zareagovať.

11. Pri skúmaní, či exekučný titul bol vydaný orgánom na to oprávneným, má exekučný súd právo posúdiť aj platnosť uzavretej rozhodcovskej doložky, ak exekučným titulom v konaní je rozhodcovský rozsudok vydaný na základe tejto rozhodcovskej doložky, čo vyplýva aj z viacerých rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napr. v uznesení zo dňa 9. februára 2012 sp. zn. 3 Cdo 122/2011 Najvyšší súd SR konštatoval, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Podobne v uznesení zo dňa 5. decembra 2012 sp. zn. 6 Cdo 135/2012 uviedol, že ak je právomoc rozhodcovského súdu závislá od existencie platnej rozhodcovskej zmluvy, exekučný súd má povinnosť v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku okrem iného zisťovať rozpor exekučného titulu so zákonom, t.j. aj to, či bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie, je logické, že exekučný súd musí pri tomto zisťovaní posúdiť nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzavretá, ale aj to, či bola uzavretá platne. Ďalej v uznesení zo dňa 21.03.2012 sp. zn. 6 Cdo 1/2012 zdôraznil, že aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení Zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom znamenajúci materiálne nevykonateľnosť tohto exekučného titulu.

12. V prejednáwanej veci nebolo sporné, že zmluva o úvere uzavretá medzi právnym predchodcom oprávneného a povinným je zmluvou o spotrebiteľskom úvere.

13. Podľa § 53 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

14. Podľa § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

15. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

16. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.

17. V prejednávanej veci je rozhodcovská doložka neplatná pre nedodržanie zákonom predpísanej písomnej formy podľa § 4 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, lebo nie je obsiahnutá v dokumente podpísanom oboma zmluvnými stranami. Z obsahu spisu vyplýva, že všeobecné obchodné podmienky, v ktorých je obsiahnutá rozhodcovská doložka - článok 10 bod 10.2.2. zmluvy, neboli podpísané zmluvnými stranami, preto tieto všeobecné obchodné podmienky nie je možné považovať za platne uzavretú rozhodcovskú doložku k hlavnej zmluve. Úprava obsiahnutá v Zákone o rozhodcovskom konaní o úprave formy rozhodcovskej zmluvy v § 4 je striktná bez možnosti extenzívneho výkladu a formálna podmienka písomnej formy v prejednávanej veci dodržaná nebola (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30. 11. 2011, sp. zn. 2Cdo 245/2010, porovnaj aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 146/2011 z 13.10.2011).

18. Aj v prípade, ak by išlo o písomne dojednanú rozhodcovskú doložku, odvolací súd sa stotožňuje s posúdením uvedenej doložky ako neprijateľnej podmienky, lebo dôsledkom takto formulovanej rozhodcovskej doložky je, že spotrebiteľovi, teda povinnému, je odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, ak dodávateľ podá žalobu na rozhodcovský súd. Pre povinného to znamená povinnosť podrobiť sa rozhodcovskému konaniu pred súkromnou osobou, ktorú si dodávateľ už predformuloval v zmluve a na výbere ktorej spotrebiteľ nemal žiadnu účasť. Pritom tak dôležitá klauzula, akou je dojednanie osoby na rozhodovanie sporu, je skrytá v množstve iných klauzúl z dôvodu, aby sa nekomplikoval proces založenia sporového procesu podľa predstáv dodávateľa.

19. Odvolací súd zastáva názor, že ak rozhodcovská zmluva nebola osobitne spotrebiteľom vyjednaná, ale vyplýva zo štandardnej zmluvy, a teda zo vzťahu fakticky nerovnovážneho, obavy, že slabšia strana si svoj osud v tak závažnej veci, akou je prípadný neskorší rozhodcovský proces, nedokáže náležite naplánovať, sú plne namieste. Rozhodcovská doložka v predmetnej veci, ktorá mala založiť legitimitu pre exekučný titul v predmetnom konaní, znemožňuje voľbou spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu všeobecným súdom, pretože riešenie sporov z úverovej zmluvy rozhodcovským súdom je dojednané ako výlučný prostriedok riešenia sporov zo zmluvy, čo je neprijateľné. Neprijateľná zmluvná podmienka je podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka zmluvnou podmienkou absolútne neplatnou, preto nemôže založiť právomoc rozhodcovského súdu na konanie a takto (bez právomoci rozhodcovského súdu) vydaný rozhodcovský rozsudok, t. j. vydaný na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky, nie je spôsobilým exekučným titulom. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie správne uzavrel, že neboli splnené podmienky pre udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

20. Ak oprávnený v podanom odvolaní namietal, že v čase podpisu zmluvy bol právny predchodca oprávneného (Poštová banka, a.s.) povinný podľa § 93b zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách ponúknuť klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy o tom, že ich prípadné spory budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní, ani táto odvolacia námietka neobstojí.

21. Uvedené ustanovenie podľa názoru odvolacieho súdu nijako nezbavovalo právneho predchodcu oprávneného predložiť povinnému návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy takým spôsobom, aby z neho bolo dostatočne zrejmé, že povinnému sa poskytuje možnosť voľby prijať alebo neprijať takýto návrh, a aby bolo z neho tiež zrejmé, že mu boli poskytnuté aj jasné a zrozumiteľné informácie, čo znamená riešenie sporov v rozhodcovskom konaní.

22. Pokiaľ právny predchodca oprávneného takto nepostupoval, resp. pokiaľ takýto postup nebol oprávneným doložený listinami pripojenými k návrhu na exekúciu, správne súd prvej inštancie konštatoval neprijateľnosť rozhodcovskej doložky a správne posúdil rozhodcovský rozsudok ako nespôsobilý exekučný titul.

23. Odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, preto podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie.

24. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že stranám nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, pretože oprávnený

nebol v odvolacom konaní úspešný, preto nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a ostatným účastníkom preukázateľné trovy tohto konania nevznikli, preto im neboli priznané.

25. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Podľa § 424 C.s.p. dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Podľa § 425 C.s.p. dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

V dovolaní sa podľa § 428 C. s. p. popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (okrem prípadov uvedených v § 429 ods. 2 C. s. p.). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).